

Impact van de buurt

- De buurt als leer- en leefomgeving naast de schoolmuren
  - Isabelle Pannecoucke – OASeS Universiteit Antwerpen
- **Praktijkverhaal**
  - Marc Verheirstraeten – Gebiedsgerichte werking Stad Gent
  - Stef Bossuyt – Dienst Kunsten Stad Gent
- Reflectie
- Vraag en antwoord

De buurt als leer- en leefomgeving naast de schoolmuren

Isabelle Pannecoucke

OASeS

Universiteit Antwerpen

Inhoud

1. Ter inleiding
2. Een (sociologische) focus op de buurt
3. De buurt als leer- en leefomgeving
onderzocht
4. Ter uitleiding

1. Ter inleiding

- Schrikbeeld van stedelijke buurten
  - Toegenomen verkeer
    - Minder kans om buiten te spelen
  - Achterliggende idee
    - Minder kans om zelf dingen te doen, ontwikkelen sociale en praktische vaardigheden, ontwikkelen gevoel van avontuur, te leren risico te vermijden ...
- Maar ongenueanceerd:
  - Dé kinderen
  - Dé stad

2. Een (sociologische) focus op de buurt

Hoe biedt de buurt kansen,
hoe legt de buurt beperkingen op?

1. Voorzieningen: aanbod, kwaliteit

2. Buurtsamenstelling

1. Collectieve socialisatiemodel

2. Invloed leeftijdsgenoten

3. Sociale relaties

3. Stigmatisering

3. De buurt als leer- en leefomgeving onderzocht: vraagstelling

*'Maakt het verschil uit als een kind opgroeit
in buurt X en niet in buurt Y
voor zijn schoolprestaties, -verwachtingen?'*

- a) Wat zien kinderen als hun buurt? (definitie)
- b) Hoe zien kinderen hun buurt? (beleving)
- c) Wat is het belang van de buurt? (gebruik)
- d) Hoe verhoudt dit alles zich tot het schoolgebeuren?

3. De buurt als leer- en leefomgeving onderzocht: onderzoekspopulatie

Leerlingen

- in verschillende buurttypes
- in de basisschool
  - meest wijkgebonden
- in het zesde leerjaar
  - overgangsfase
  - grotere actieradius

3. De buurt als leer- en leefomgeving onderzocht: methodologie

Kwalitatieve onderzoeksopzet

- ✓ “black box”
- ✓ beleving
- ✓ complexiteit buurt
- ✓ onderzoekspopulatie

Een waaier aan technieken

- ✓ taakgericht
- ✓ traditioneel

3. De buurt als leer- en leefomgeving onderzocht: resultaten - wat is mijn buurt?

- via stratenplan, brief
- Een door de kinderen beleefd en afgebakend gebied

- afbakening
  - *'Allez, dat zijn de straten rond je huis'*
  - verschillen in uitgestrektheid
  - verschillen in aard aanduiden

- invulling
  - woningen, gebouwen, park, straten, speelpleinen...
  - burenen?

3. De buurt als leer- en leefomgeving onderzocht: resultaten: Hoe zien kinderen hun buurt?

- via vragenlijst (computerprogramma)...
- Positief, genuanceerd
- Verschil in in- en outsiderperspectief

3. De buurt als leer- en leefomgeving onderzocht: Resultaat: Wat is het belang van de buurt?

- via dagboek, interview, ...
- buurtgebruik
  - weg van huis naar school, en omgekeerd
  - belangrijke verschillen, naar
    - ✓ sekse
    - ✓ etniciteit
- in sociaal opzicht
  - beperkt

4. Ter uitleiding

✓ brede ontwikkeling van kinderen

⇒ brede leer- en leefomgevingen

? Hoe omgaan met het differentiële leren?

? Hoe inpassen scholen tussen straat en thuis?

? Moeten scholen ook bindmiddel van een wijk zijn?